

LIKTA piedāvājums valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanai, izmantojot IKT iespējas

Latvija ir neliela valsts. Vienkāršībai, ātrumam, sasniedzamībai un labi izveidotiem pakalpojumiem ir jābūt mūsu konkurētspējas pamatā.

Līdz 2012. gadam jānodrošina situācija, kurā:

- neviena izziņa netiek prasīta iedzīvotājam/uzņēmējam, ja šī **informācija jau atrodas valsts/pašvaldību reģistros;**
- 80% no visām izziņām un valsts pakalpojumiem iespējams saņemt maksimums 3 dienu laikā ar interneta starpniecību vai vienotos, **reģionos izvietotos klientu apkalpošanas centros;**
- visa finanšu informācija par valsts budžetu, resursiem un tā izlietojumu pieejama **centralizēti un vissīkākajā detalizācijā/dažādos griezumos** – tiek uzkrātas nevis atskaites, bet dati;
- valsts dokumentu aprīte notiek **tikai** elektroniskā vidē.

Šos uzdevumus mēs paveiksīm tikai tad, ja valsts attieksies pret IT un pārējiem atbalsta procesiem tāpat kā to dara **uzņēmumi**. Tas nozīmē – **pārvaldīs un attīstīs tos centralizēti, mērķtiecīgi un profesionāli.**

Pašreizējā situācija

Valsts IT sistēmas neefektīvā darbība:

- sistēmas tiek attīstītas un uzturētas ārkārtīgi **sadrumstalotā vidē;**
- to attīstību un sadarbību traucē **resoriskās barjeras;**
- nespēja iegūt operatīvu informāciju par budžeta aktuālo situāciju;
- ieviests **salīdzinoši neliels** skaits e-pakalpojumu, parasti viena resora ietvaros.

Nepieciešamās pārmaiņas:

- Nostiprināt **vienotu un plašām pilnvarām** apveltītu valsts struktūrvienību, kura atbildētu par valsts IT un atbalsta funkciju attīstību;
- Izmantojot publiskās privātās partnerības principus nodot valsts izmantotās IT sistēmas, to uzturēšanu, attīstību, jaunu e-pakalpojumu attīstību un grāmatvedības uzskaites funkcijas **privātiem ārpakalpojumu sniedzējiem.**

Ārpakalpojuma sniedzējs saņemtu ne vairāk kā 80% no finansējuma, kādu pašlaik valsts tērē nododamo resursu finansēšanai – **t.i. tūlītējs ietaupījums gadā būtu aptuveni 15 miljoni latu.**

Ārpakalpojuma sniedzēja uzdevumi:

- IT sistēmu uzturēšana un līgumos ar valsti noteikto pakalpojumu nodrošināšana;
- IT sistēmu attīstība saskaņā ar valsts uzdotajiem uzdevumiem;
- Jaunu e-pakalpojumu attīstība;
- Grāmatvedības ārpakalpojuma gadījumā, nepieciešamo vienoto IT sistēmu un grāmatvedības procesa – „**grāmatvežu fabrikas**” nodrošināšana.

Ārpakalpojuma sniedzēja ieņēmumi:

- **fiksētie ieņēmumi** par nodoto sistēmu uzturēšanu un funkciju nodrošināšanu, kuru aprēķinātu, balstoties uz patreizējām valsts izmaksām šo pakalpojumu nodrošināšanai;
- **papildu ieņēmumi** par sistēmu (jaunas funkcionalitātes) attīstību;
- **papildu ieņēmumus attīstot jaunus maksas e-pakalpojumus;**
- Ieņēmumi par **privātajam sektoram piedāvātajiem** ārpakalpojumiem un ieņēmumi no **eksporta aktivitātēm.**

Realizācijas mehānisms un etapi, realizējami pēc iespējas paralēli:

- Valsts atbalsta funkciju nodošanas ārpakalpojumu sniedzējiem koncepcijas – „**spēles noteikumu**” izstrāde un nepieciešamo **izmaiņu likumdošanā** pieņemšana. Koncepcijas izveidē ir jāiesaista valsts **kompetentākie speciālisti**, kuri pārstāv gan **publisko**, gan **privāto** sfēru. LIKTA ir gatava uzņemties atbildību par šādas darba grupas izveidi un koncepcijas izstrādi;
- Valsts vienotās IT un atbalsta funkciju attīstības struktūrvienības pārveide (uz bijušā ĪUMEPLS vai Valsts kancelejas bāzes);
- **Publiskās – privātās partnerības konkursu** izsludināšana;
- Galveno atbalsta procesu **saprātīga centralizācija** un nodošana ārpakalpojumu sniedzējam;
- Valsts nozīmes reģistru nodošana ārpakalpojumu sniedzējam;
- Resoru ietvaros izveidoto IT sistēmu nodošana ārpakalpojumu sniedzējam;
- Lai mazinātu **riskus**, jaunā sistēma ieviešama **realizējot pilotprojektus** visās uzskaitītajās sfērās.

Ieguvumi valstij:

- Būtiski (2-3 x) **samazinātas valsts IT sistēmu uzturēšanas un attīstības izmaksas;**
- Būtiski **mazināti starpresoru sadarbības šķēršļi;**
- **Papildus ieņēmumi – koncesijas** no maksas e-pakalpojumiem;
- **Būtiski samazinātas atbalsta funkciju veikšanas izmaksas;**
- **Pilnīga, caurspīdīga un centralizēta informācija** par valsts iestāžu **tēriņiem**, noslēgtajiem līgumiem, to izpildi un **uzņemtajām nākotnes saistībām;**
- Iespējama **vienas pieturas aģentūru izveidošanai** iedzīvotāju un uzņēmēju apkalpošanā, atsakoties no daudzo un dažādo iestāžu tīklu uzturēšanas nepieciešamības;
- Visbeidzot šis modelis sekmētu Latvijas IKT nozares konsolidāciju, **Eiropas līmeņa un kompetences uzņēmumu veidošanos** un kalpotu kā **platforma IKT eksporta veicināšanai;**
- Šāds modelis ļautu izvairīties no problēmām, kuras radīsies ar esošo un arī plānoto IT sistēmu **uzturēšanas finansēšanu** nākotnē.